

Jakelun mukaan

Lausuntopyyntö: työryhmän ehdotus hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Sisäministeriö pyytää lausuntoanne virkamiestyöryhmän mietinnöstä, joka sisältää luonnoksen hallituksen esitykseksi laiksi poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Mietintö lähetetään kokonaisuudessaan ruotsinkielisenä lausuntoa varten käännöksen valmistuttua.

Yhteenveto keskeisistä ehdotuksista

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta. Lailla kumottaisiin voimassa oleva samanniminen laki. Lisäksi kumottaisiin päihtyneiden käsittelystä annettu laki sekä muutettaisiin pakkokeinolakia ja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia.

Ehdotettavan uuden lain soveltamisesta muiden viranomaisten säilyttämien vapautensa menettäneiden kohteluun säädettäisiin voimassa olevaa sääntelyä vastaavasti näitä viranomaisia koskevissa erityislaeissa. Esitys sisältää ehdotukset neljäntoista muun lain muuttamiseksi pääosin lakiviittauksia koskevien teknisten muutosten johdosta.

Esityksen tavoitteena on poliisin lain nojalla säilyttämien vapautensa menettäneiden henkilöiden kohtelua koskevan lainsäädännön uudistaminen. Säilytykseen liittyviä vapautensa menettäneen oikeuksia, velvollisuuksia ja perusoikeuksien rajoituksia, vartiointitehtävissä toimivan henkilöstön toimivaltuuksia ja viranomaisten velvollisuuksia koskevat säännökset saatetaan ajan tasalle, ottaen huomioon erityisesti perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista valvovien kansallisten ja kansainvälisten valvontaelinten ratkaisut ja kannanotot, oikeuskäytäntö sekä säännösten käytännön sovellettavuus.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi aiempaa selkeämmin yleislaki, jota sovellettaisiin kaikkien poliisin lain nojalla säilyttämien vapautensa menettäneiden kohteluun.

Tutkintavastuun ja säilytysvastuun eriyttämistä edellytettäisiin sekä säilyttämiseen liittyvää päätöstoimivaltaa että säilytystilan järjestystä koskevissa säännöksissä. Päätöstoimivaltaa siirrettäisiin esimiestasolta vartiointitehtävissä konkreettisesti toimiville virkamiehille ja päätöksiä koskevaa sääntelyä selkeytettäisiin ja johdonmukaistettaisiin myös muutoin.

Päihtyneiden käsittelystä annettu laki kumottaisiin vanhentuneena ja asiaa koskevat tarpeelliset säännökset siirrettäisiin uuteen poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annettavaksi ehdotettavaan lakiin. Samassa yhteydessä selvämishoidon järjestämisvastuuta koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin.

Esityksessä ehdotetaan saatettavaksi ajan tasalle säilytystilan päivittäistoimintoihin liittyvät säännökset. Tässä yhteydessä sääntelyä täydennettäisiin muun muassa koskien tupakointia

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

ja tiedotusvälineiden seuranta. Lakiin lisättäisiin sähköistä viestintää ja yhteydenpitoa koskevia säännöksiä. Omaisuuden hallussapitoa ja vastaanottamista koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että se vastaa nykyistä paremmin poliisin säilytystilan toimintaympäristön vaatimuksia.

Vapautensa menettäneiden terveydenhuoltoa koskeva sääntely yhdenmukaistettaisiin ehdotetussa sosiaali- ja terveystieteiden rakennemuutoksessa omaksuttujen ratkaisujen kanssa. Säilytystilan ja vapautensa menettäneiden henkilöllistä ja teknistä valvontaa sekä henkilötietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uudet säännökset koskien vapautensa menetyksen alussa tarvittaessa käytettävää tehostettua valvontaa. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi myös erikseen säilytystilahenkilöstön vähimmäisresursseista vapautensa menettäneiden valvonnassa.

Vartiointitehtävissä toimivan virkamiehen kiinniottotoimivaltuuksia säilytystilan alueella ja muuten virkatehtävän aikana tarkistettaisiin. Vartiointitehtävissä toimivien virkamiesten voimakeinojen käyttöä koskevat säännökset yhdenmukaistettaisiin suhteessa poliisimiesten voimakeinojen käyttöä koskevaan sääntelyyn.

Myös muutoksenhakumenettelyä koskevia säännöksiä täsmennettäisiin kautta linjan.

Menettelyjen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi ehdotetaan säädettäväksi hallinnollisten määräysten antamisesta keskeisissä säilyttämiseen liittyvissä asioissa.

Lausunnon toimittaminen

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 21.6.2021 sähköisesti Word- tai pdf-muodossa sisäministeriön kirjaamoon sekä poliisiosastolle, osoitteisiin kirjaamo@intermin.fi ja lainsaadantoyksikko_poliisiosasto@intermin.fi. Lausunnonantaja pyydetään merkitsemään lausunnon viitekenttään asianumerot VN/6255/2021 ja SM014:00/2015. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen postitse. Lausunnonantaja pyydetään toimittamaan lausuntonsa asetetussa määräajassa.

Tämä lausuntopyyntö on lähetetty vain sähköisenä. Lausuntoja voivat antaa myös muut kuin jakelussa mainitut tahot.

Ehdotusluonnos ja saadut lausunnot ja niistä laadittava yhteenveto julkaistaan valtioneuvoston hankesivulla osoitteessa <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM014:00/2015>, jossa ne ovat lausunnonantajien saatavilla.

Lisätietoja antavat tarvittaessa työryhmän puheenjohtaja, lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen ja erityisasiantuntija Jarkko Nieminen (etunimi.sukunimi@intermin.fi).

Hallitusneuvos

Riitta Aulanko

Erityisasiantuntija

Jarkko Nieminen

Liitteet Hallituksen esityksen muotoon laadittu työryhmän mietintö sekä säädösehdotukset ruotsinkielisenä ja ruotsinkielinen tiivistelmä mietinnöstä.

Jakelu Oikeusministeriö
 Sosiaali- ja terveysministeriö
 Valtiovarainministeriö
 Puolustusministeriö
 Ulkoministeriö
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Valtioneuvoston kanslia
 Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
 Oikeuskanslerin virasto

Tietosuojavaltuutetun toimisto
 Keskusrikospoliisi
 Poliisiammattikorkeakoulu
 Poliisihallitus
 Poliisilaitokset
 Suojelupoliisi
 Syyttäjälaitos
 Tulli
 Tuomioistuinvirasto
 Korkein hallinto-oikeus
 Suomen kuntaliitto
 Maakuntien liitot
 Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos
 Työterveyslaitos
 Sairaanhoidopiirit
 Aluehallintovirastot

Poliisi-, ulosotto-, syyttäjä- ja maistraattilakimiesten edunvalvontajärjestö PUSH ry
 Poliisihallinnon Päälliköt ja Asiantuntijat ry
 Poliisilakimiehet ry
 Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
 Suomen Asianajajaliitto
 Suomen Lakimiesliitto
 Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
 Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry
 Ihmisoikeusliitto ry

Sisäministeriön pelastusosasto
 Sisäministeriön rajavartio-osasto
 Sisäministeriön maahanmuutto-osasto
 Sisäministeriön kansallisen turvallisuuden yksikkö

Tiedoksi

Sisäministeriön johto
 Sisäministeriön viestintäyksikkö
 Sisäministeriön hallinto- ja kehittämisosaston oikeudellisen tuen yksikkö ja talousyksikkö
 Sisäministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö
 Sisäministeriön poliisiosasto
 Valtioneuvoston lainsäädännön arviointineuvosto
 Ahvenanmaan maakunta
 Ahvenanmaan poliisiviranomainen
 Ahvenanmaan maaherra
 Ahvenanmaan valtionvirasto